

בנק ישראל
מערכת נתוני אשראי

**יישום חוק עקרונות האסדרה,
התשפ"ב-2021
בתחום השיתוף בנתוני אשראי**

דצמבר, 2022

תוכן עניינים

עמוד	נושא
3	פרק א' – מבוא..... מטרה, תחולה והגדרות סמכות הנגיד והממונה לקבוע אסדרה
6	פרק ב' – מתודולוגיה לקביעת אסדרה..... מהות המתודולוגיה פירוט שלבי המתודולוגיה
10	פרק ג' – דוח בקביעת אסדרה ופרסומו..... מטרת דוח בקביעת האסדרה סוגי אסדרה החייבים בפרסום אסדרה ונסיבות הפטרות מפרסומו מידת הפירוט של דוח האסדרה נושאים שיפורטו בדוח האסדרה מועדי פרסום האסדרה
12	פרק ד' – היבטים נוספים של חוק עקרונות האסדרה.....
13	נספח א' – מבנה כללי לדוח בקביעת אסדרה.....
14	נספח ב' – מבנה כללי למסמך הנמקת אסדרה.....

פרק א' – מבוא

מטרה

חוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021 (להלן – "חוק האסדרה" או "החוק") מחיל על נגיד בנק ישראל ועל הממונה על שיתוף בנתוני אשראי (להלן – "הממונה"), חובות שונות בקשר להוראות הנקבעות על ידם בהתאם לסמכויותיהם בתחום השיתוף בנתוני אשראי, כמפורט בפרקים ד' וה' לחוק בהתייחס ל"תאגיד ציבורי". מטרת המסמך הינה לפרט את ההנחיות שנקבעו לעניין אופן ביצוע חובות אלה.

תחולה

הנחיות אלה חלות על אסדרה שתפורסם החל מיום 1.1.2023, למעט אסדרה שלקידומה בוצעו פעולות משמעותיות לפני התאריך האמור, כפי שקבע הנגיד. בהקשר לכך, פעולה משמעותית תחשב כהעברת טיוטה להתייעצות עם הוועדה המייעצת או לפרסום להערות הציבור, לפי המוקדם בין השניים או לפי העניין.

הגדרות

במסמך זה יחולו ההגדרות הבאות אשר נקבעו בחוק:

הוראה הקובעת כלל התנהגות שהוא בעל אופן כללי, ומתקיימים בה כל אלה:	
1) היא נקבעה לשם הסדרת פעילות כלכלית או חברתית;	
2) היא ניתנת לאכיפה פלילית או מנהלית בידי רשות ציבורית או תאגיד ציבורי;	"אסדרה"
3) היא נקבעה בחקוק או שנקבעה על פי סמכות כדין בהנחיה, נוהל, חוזר, גילוי דעת או בהוראה מסוג דומה אף אם כינויה שונה, לרבות הוראה כאמור המקבלת תוקף מחייב בעת הכללתה כתנאי באישור אסדרתי .	
הרשאה, ובכלל זה אישור, רישיון, זיכיון, היתר או כל מסמך דומה אחר אף אם כינויו שונה, הנדרש לפי חוק לשם ביצוע פעילות או פעולה בידי אדם, לרבות הרשאה כאמור הניתנת לגבי מכשיר או מוצר, שנותן מאסדר או תאגיד ציבורי, על פי סמכות כדין.	"אישור אסדרתי"
בנוסף, בהלימה לאמור בחוק, במסמך זה יחולו ההגדרות:	
דוח אותו נדרש על פי החוק תאגיד ציבורי לפרסם לציבור בעת הצעה או קביעה של אסדרה, בהתאם לסעיף 34(א) לחוק. הדוח כולל, בין השאר, פירוט עיקרי האסדרה, מטרותיה, הסיבות לקביעתה, התועלות הצפויות מקביעתה, חלופות מרכזיות שנבחנו והנימוק לבחירת החלופה שנבחרה וכן תיאור של השפעות ישירות ועקיפות שצפויות להיות לאסדרה על אינטרסים מוגנים, נוסף על האינטרס שלשם הגשמתו נקבעה האסדרה.	"דוח בקביעת אסדרה" או "דוח אסדרה"
מסמך המפורסם לציבור ומלווה אסדרה שאין חובה בחוק לפרסם בגינה דוח אסדרה, בהתאם לסעיף 34(ג) לחוק. מסמך זה יכול להסבר למהות האסדרה ומטרותיה, וכן, הבהרה מדוע לא יפורסם דוח אסדרה בגינה;	"מסמך הנמקת אסדרה" או "מסמך הנמקה"

סמכות הנגיד והממונה לקבוע אסדרה

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 (להלן – "חוק נתוני אשראי") מסמיך את הנגיד ואת הממונה לקבוע אסדרה לפי החוק האמור. בנוסף, לממונה ניתנו סמכויות אסדרה מסוימות בחוק שירות מידע פיננסי התשפ"ב-2022 (להלן – "חוק שירות מידע פיננסי").

סמכויות הממונה

להלן דוגמאות לסעיפים עיקריים בחוק נתוני אשראי, המעגנים את סמכויות האסדרה של הממונה:

1. סעיף 15(א) לחוק נתוני אשראי מסמיך את הממונה לתת הוראות ללשכת אשראי בנוגע לדרך פרסום פרטי ממונה על פניות הציבור שמינתה הלשכה בהתאם להוראות הסעיף;
2. סעיף 19(ו) לחוק נתוני אשראי מסמיך את הממונה להורות למקורות המידע על אמצעים להבטחת הדיוק והמהימנות של נתוני האשראי שהם מעבירים למאגר;
3. סעיף 19(ז) לחוק נתוני אשראי מסמיך את הממונה לתת הוראות למקורות המידע על אופן העברת נתוני אשראי למאגר והמועד להעברתם, ורשאי הוא לקבוע הוראות מפורטות לעניין נתוני האשראי שיועברו, והכול בכפוף לתקנות שקבע השר, לפי סעיף 19(ב) ו-1(ד) לחוק;
4. סעיף 48(ב) לחוק נתוני אשראי מסמיך את הממונה לתת הוראות בנוגע לדרכי מסירת המידע הכלול במאגר, ובכלל זה להורות כי המסירה תהיה בדרך של מתן גישה למאגר באופן ובתנאים שיוורה;
5. סעיף 68 לחוק נתוני אשראי מסמיך את הממונה לתת הוראות לגופים שונים לשם ביצוע תפקידיו, לאחר שהתייעץ עם הוועדה המייעצת שמונתה בהתאם לסימן ד' לחוק האמור. הוראות הממונה לפי חוק נתוני אשראי מתייחסות לגופים ולנושאים הבאים:

5.1. הוראות **ללשכות האשראי וללשכות שירות מידע על עוסקים** הנוגעות לדרכי פעולתן וניהולן, של נושאי משרה בהן וכל מי שמועסק על ידיהן, והכול לשם קיום מטרות החוק האמור, לשם ניהולן התקין של הלשכות, ולשם השמירה על עניינם של הלקוחות ושל המשתמשים בנתוני אשראי, ההגנה על פרטיות הלקוחות ואבטחת המידע; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל הלשכות או לסוג מסוים מהן;

5.2. הוראות **למקורות המידע** המעבירים מידע למאגר, **הוראות למשתמשים בנתוני אשראי ולמיופי כוח בתמורה**, בפעולתם לפי חוק זה, לשם קיום מטרות חוק זה ולשם השמירה על עניינם של הלקוחות ושל המשתמשים בנתוני אשראי, ההגנה על הפרטיות הלקוחות ואבטחת המידע; הוראות כאמור יכול שיינתנו לכלל מקורות המידע, המשתמשים בנתוני אשראי או מיופי הכוח בתמורה או לסוג מסוים מהם.

בנוסף, סעיף 2(ב) לחוק שירות מידע פיננסי, מסמיך את הממונה לתת הוראות ללשכת אשראי וללשכת מידע על עוסקים המבקשים לעסוק במתן שירות מידע פיננסי כהגדרתו בחוק האמור, בקשר לפעילותן זו.

סמכויות הנגיד

חוק נתוני אשראי מקנה לנגיד סמכות לקבוע כללים והוראות במספר נושאים ובין השאר, בנושאים הבאים:

6. כללים לעניין אופן הגשת בקשה לרישיון (סעיפים 7(ה) ו-61(ד) לחוק נתוני אשראי);
7. כללים לעניין ערובה שתופקד על ידי מבקש רישיון (סעיף 8 לחוק נתוני אשראי);
8. כללים לעניין דרכי פרסום בעניינים שונים (כגון סעיפים 11(ב), 20, 69(ב), 104(ו) לחוק נתוני אשראי);
9. עיסוקים נוספים מותרים ללשכת אשראי (סעיף 12(ב) לחוק נתוני אשראי);
10. תנאים שעל מיופה כוח בתמורה לעמוד בהם לשם קבלת דוח ריכוז נתונים רגיל לגבי לקוח (סעיף 43 לחוק נתוני אשראי);

11. הוראות הדרושות לשם אבטחת המידע המועבר למאגר, הכלול בו והנמסר ממנו (סעיף 60(ג) לחוק נתוני
אשראי);
 12. נסיבות ושיקולים להפחתת סכומי עיצום כספי (סעיף 97(ב) לחוק נתוני אשראי);
 13. הרחבת תחולת החוק לגבי תאגידים (סעיף 112 לחוק נתוני אשראי).
- מסמך זה יחול גם על אסדרה בסמכות הנגיד, למעט תהליך ההתייעצות עם הוועדה המייעצת לממונה ולמעט במקומות אשר נקבע במפורש אחרת.

פרק ב' – מתודולוגיה לקביעת אסדרה

מהות המתודולוגיה

14. מתודולוגיית האסדרה מגדירה את שלבי העבודה והפעילויות שיש לבצע בתהליך האסדרה על מנת לקדם אסדרה מיטבית, וכן, קובעת הנחיות לעריכת דוח בקביעת אסדרה (להלן – "דוח אסדרה") ומסמך הנמקת אסדרה, לפי העניין. המתודולוגיה קובעת שלבים סדורים ואת תוכנם, תוך מתן שיקול דעת לממונה לעניין עומקם ומשכם של השלבים השונים, שכן, הדבר תלוי במהותה של האסדרה, ובכלל זה בחשיבותה, מורכבותה, ובהשלכותיה על בעלי העניין השונים ועל השוק בכללותו. בהתאם לכך, ככל שהשפעות של האסדרה רחבות יותר או מהותיות יותר, שלבי האסדרה יהיו מעמיקים וממושכים יותר.
15. האסדרה כאמור עשויה להיקבע במסגרת **אסדרה חדשה או כתיקון לאסדרה קיימת**, לרבות כאסדרה הנקבעת בצו או בכללים שהנגיד מוסמך לקבעם כאמור לעיל. הרקע לגיבוש האסדרה יכול להיות שונה בכל מקרה ומקרה, למשל: על רקע התפתחויות שחלו בשוק, אירועים או חולשות שעלו מניסיון העבר ונחשפו בפניות ציבור או הליכי פיקוח ובקרה של הממונה (backward looking) או לאור התפתחויות צפויות מתוך ראייה צופה פני עתיד (foreword looking).
16. מתודולוגיית האסדרה בתחום השיתוף בנתוני אשראי כוללת חמישה שלבי עבודה מרכזיים:
- ❖ שלב 1 - בחינת הצורך באסדרה
 - ❖ שלב 2 - הצגת חלופות ובחינתן¹
 - ❖ שלב 3 - בחירת החלופה המועדפת וגיבוש טיוטת אסדרה
 - ❖ שלב 4 - תהליך שיתוף הציבור
 - ❖ שלב 5 - פרסום אסדרה סופית
17. מתודולוגיית האסדרה מיישמת את העקרונות המנחים לאסדרה מיטבית אשר נקבעו בחוק האסדרה בהתאמות המתחייבות לעניין האסדרה בתחום השיתוף בנתוני אשראי, אף שעקרונות אלו אינם חלים באופן מפורש על מאסדר אשר על פי החוק מוגדר כ"תאגיד ציבורי". העקרונות האמורים מיושמים הלכה למעשה בהתאמות המתחייבות, בשלבי העבודה השונים של תהליך האסדרה, אשר יפורטו בהנחיות להלן.

פירוט שלבי המתודולוגיה

שלב 1 – בחינת הצורך באסדרה

הגדרת תכלית האסדרה – בתחילת תהליך האסדרה עובדי הממונה מאפיינים את הבעיה הקיימת או הפער במצב הקיים תוך התייחסות לסביבה בה הוא מתקיים (לרבות הסביבה המשפטית, הכלכלית, החברתית), וכן, להשלכותיו ולסיכונים הגלומים בו. לאור זאת, הם מגדירים את היעדים שיש כוונה להשיג באמצעות האסדרה (דהיינו, מה מבקשים למנוע/לשמר/להשיג).

¹ אין הכרח להתייחס לעלויות כספיות.

שלב 2 – הצגת חלופות ובחינתן

לאחר הגדרת הצורך באסדרה, נבחנות חלופות אסדרתיות שייתנו מענה לסוגיה. תהליך בחינת החלופות כולל מספר שלבים, שהעיקריים מביניהם מפורטים להלן:

18. מיפוי בעלי העניין הרלוונטיים

נערך מיפוי של הגופים עליהם האסדרה צפויה לחול, והגורמים שיושפעו ממנה אף אם אינה חלה עליהם באופן ישיר, לרבות השפעה על ציבור הלקוחות.

19. בחינת קיומן של הוראות מקבילות או סותרות באסדרה קיימת, ככל שרלוונטי

במסגרת גיבוש האסדרה, נבחנת תחילה השאלה האם נקבעו הוראות אסדרה לפי סמכות הממונה או הנגיד הקשורות לתחום. לאחר מכן, ובהלימה לנושא המאוסדר ולהשפעתו, עשויים עובדי הממונה לבחון קיומן של הוראות מקבילות או סותרות באסדרה קיימת של מאסדרים אחרים (כגון: המפקח על הבנקים, הממונה על שוק ההון). מטרת התהליך, בין היתר, למנוע נטל רגולטורי שאינו מוצדק בנסיבות העניין או סתירה בין הוראות.

20. בחינת אסדרה במדינות או גופים מובילים בעולם, ככל שרלוונטי

הסדר שיתוף בנתוני אשראי אשר נקבע בישראל ועוגן בחוק נתוני אשראי, הוא הסדר ייחודי בכך שהוא משלב בין מאגר לאומי האשראי לאיסוף מידע על יחידים, לבין לשכות אשראי פרטיות שקיבלו רישיון המאפשר להם לפעול על פי החוק כאמור ואשר באמצעותן המידע מועבר לשחקנים השונים. נוכח זאת, קיים קושי לאמץ כללים המקובלים במדינות אחרות. למרות האמור לעיל, במקרים רלוונטיים בלבד, מבוצעת בחינת קיומה של אסדרה רלוונטית שמקורה בחו"ל, זאת, ביחס לפרסומים הבאים:

- המלצות ועדה הבינלאומית לדיווח נתוני אשראי הפועלת במסגרת הבנק העולמי ICCR (International) Committee on Credit Reporting ;

- אסדרה רלוונטית שפורסמה במדינות מפותחות כגון: בריטניה, ארה"ב, ומדינות הפועלות במסגרת האיחוד האירופי.

21. בחינת היבטים שונים של החלופות המרכזיות

ככל שקיימות מספר חלופות אסדרתיות לטיפול, ייבחנו היבטים שונים של החלופות המשמעותיות, על מנת לסייע בבחירת החלופה המיטבית בנסיבות העניין. ככלל, הבחינה תבוצע באופן איכותני מתוך הכרה כי הדבר מהווה תשתית מספקת להערכת ההשפעות ובחירת החלופה המיטבית, וכן, לאור קשיים בביצוע ניתוח כמותי מהימן. קיימת קשת רחבה של היבטים שניתן לבחון ולא ניתן להגדיר מראש רשימה סגורה ומקיפה. להלן מגוון היבטים שעשויים להיות רלוונטיים לבחינה, בהתאם למקרה:

21.1. המשמעותיות (יתרונות וחסרונות) – מידת השגת התכלית הרצויה של האסדרה, וכן, ההשפעה על הגופים השונים לרבות אלו שהאסדרה אינה חלה עליהם באופן ישיר, וכן, ההשפעה על ציבור הלקוחות והשוק בכללותו.

21.2. הערכת המשאבים והליכי ההיערכות הנדרשים ליישום החלופה – זמן היערכות ומשאבים נדרשים בגופים עליהם האסדרה צפויה לחול או אלו שמושפעים מהאסדרה. בחינה זו תסייע, בין היתר, בקביעת הצורך בתקופת מעבר או ביישום מדורג של האסדרה המוצעת.

21.3. השפעות ישירות ועקיפות – כחלק מתהליך האסדרה נבחנות ונשקלות ההשפעות (החיוביות והשליליות) הצפויות של החלופות. עומק והיקף של בחינת ההשפעות תלוי בסוגיות המקצועיות ומורכבותן. ככלל, ניתוח ההשפעות מבוצע באופן איכותני ומביא לידי ביטוי השפעות שלדעת הממונה משמעותיות.

21.4. להלן מישורי השפעה אפשריים לבחינה (הבחינה תבוצע בהתאם לרלוונטיות ולשיקול הדעת של המאסדר): השפעה על התחרות בשוק האשראי, השפעה על הנגישות לאשראי, השפעה על שירותים נלווים לעניין קבלת החלטות אשראי (כגון: ייעוץ אשראי, השוואת עלויות אשראי), השפעות על האמון של הציבור ושל השחקנים השונים בהסדר השיתוף ובמידע המסופק במסגרתו, השפעות מבחינת משאבים או עלויות הציות, השפעות על פעילות המאגר (כגון: היכולת להמשיך ולספק שירותים במהירות ויעילות).

שלב 3 – בחירת החלופה המועדפת וגיבוש טיוטת אסדרה

22. בעקבות תהליך הבחינה האמור ולאחר קיום דיונים פנימיים, תקבע החלופה הרצויה בהתחשב בהיבטים משמעותיים ורלוונטיים, כמפורט לעיל. כחלק מהליך גיבוש טיוטת האסדרה עשויות להיבחן חלופות גם ביחס לסוגיות משנה.

23. טיוטת האסדרה שגובשה מובאת לאישורה של המחלקה המשפטית של הבנק, ולאישורו של הממונה וכן, לאישור של הנגיד, כאשר דבר האסדרה הוא בתחום סמכותו.

שלב 4 – תהליך שיתוף הציבור

במסגרת גיבוש האסדרה מתקיים שיח עם בעלי העניין בה והציבור הרחב. נוכח הערך הרב שרואה בנק ישראל בשיתוף בעלי העניין והציבור הרחב בתהליך, בין השאר, לצורך הרחבת ההבנה ובסיס הידע של הממונה בדבר השפעות האסדרה, שיח זה נערך הן בשלבים המוקדמים של גיבוש האסדרה והן לאחר מכן. להלן הפרטים:

24. שיח מוקדם

שיח עם בעלי עניין באסדרה נערך בתחילת תהליך האסדרה, וכן בשלבים שונים לאורך התהליך טרם הפרסום להערות הציבור, ככל שעולה הצורך. בהקשר לכך, נוכח ריבוי הגופים המאוסדרים על ידי הממונה, אין חובה כי השיח יתקיים עם כל אחד מהגופים עליהם האסדרה צפויה לחול, אולם, הוא יעשה באופן שיינתן ייצוג לכל סוגי הגופים הרלוונטיים. במקרים מסוימים, יתקיים שיח גם עם גופים שהאסדרה אינה חלה עליהם אך עשויה להשפיע על פעילותם. דרכי השיח יכול שיהיו באמצעות פגישות (לרבות באמצעי תקשורת) או באמצעות בקשה לקבל התייחסות בכתב לנושאים מסוימים, הכול, בהתאם לנסיבות העניין ולפי שיקול דעתו של הממונה.

25. דיון בוועדה המייעצת, לעניין הוראות הממונה לפי סעיף 68 לחוק נתוני אשראי

טיוטת אסדרה שנקבעה בהתאם להוראות סעיף 68 לחוק נתוני אשראי, מובאת לדיון בוועדה המייעצת לממונה. הרכב הוועדה המייעצת נקבע בחוק נתוני אשראי באופן שיבטיח, בין השאר, שישקלו בה ההשפעות על הציבור הרחב וכן, השפעות בסוגיות מסוימות, כגון: אבטחת מידע והגנת הפרטיות של הלקוחות. פרוטוקולים מדיוני הוועדה מפורסמים לציבור באתר האינטרנט של מערכת נתוני אשראי שבבנק ישראל. בעקבות הדיונים בוועדה, הממונה עשוי לבחון מידע נוסף או לקיים שיח נוסף עם גורמים מקצועיים בבנק ישראל ומחוצה לו, או עם בעלי העניין השונים, בטרם יחליט על עדכון הטייטה.

פרוטוקולים של הוועדה המייעצת ניתן למצוא באתר האינטרנט של מערכת נתוני אשראי בקישור הבא:

creditdata.org.il/protocols

26. פרסום טיוטת האסדרה להערות הציבור

פרסום טיוטת אסדרה בתחום השיתוף בנתוני אשראי נעשה באתר מערכת נתוני אשראי לצורך קבלת הערות מהציבור.

ככל שמדובר בהוראה של הממונה לפי סעיף 68 לחוק נתוני אשראי, פרסום הטיוטה ייעשה לאחר דיון בוועדה המייעצת או במקביל להעברתה לוועדה, לפי שיקול דעתו של הממונה ובהתאם לנסיבות העניין, בכלל זה, בהתחשב בתחום האסדרה ומורכבותה.

טיוטות אסדרה בסמכות הנגיד ניתן למצוא באתר מערכת נתוני אשראי בקישור הבא :

creditdata.org.il/legislation

טיוטות אסדרה בסמכות הממונה ניתן למצוא באתר מערכת נתוני אשראי בקישור הבא :

creditdata.org.il/regulation

בנוסף, טיוטת האסדרה נשלחת בדיוור ישיר לרשימת התפוצה של הגורמים עליהם האסדרה צפויה לחול. התקופה למתן הערות הציבור תמשך בדרך כלל כשבועיים, ובכל מקרה לא תפחת משבוע. במידת הצורך ובהתאם לנסיבות (כגון, תקופות חגים), עשויה להינתן ארכה לתקופה למתן הערות הציבור מעבר לאמור לעיל.

27. **בחינת ההערות המהותיות של הציבור**

עובדי הממונה והמחלקה המשפטית בוחנים את כלל ההערות שמתקבלות. ההערות המהותיות מתועדות במסמך ייעודי תוך קביעת עמדה לגביהן. ככל שהערה מהותית לא מתקבלת, מתועדים הנימוקים לכך. ככל שבנסיבות העניין הממונה סבור כי נדרש להעמיק את השיח עם גורמים מסוימים מבין הגורמים שהעבירו הערות בכתב, נערכות עימם פגישות (לרבות באמצעי תקשורת) לליבון סוגיות שהועלו על ידם.

שלב 5 – פרסום אסדרה סופית

האסדרה הסופית מפורסמת לציבור באתר האינטרנט של מערכת נתוני אשראי שבבנק ישראל וכן, היא נשלחת בדיוור ישיר לרשימת תפוצה של הגורמים עליהם חלה אותה האסדרה.

אסדרה שנקבעה בהתאם לסמכות הנגיד ניתן למצוא באתר מערכת נתוני אשראי בקישור הבא :

creditdata.org.il/legislation

אסדרה שנקבעה בהתאם לסמכות הממונה ניתן למצוא באתר מערכת נתוני אשראי בקישור הבא :

creditdata.org.il/regulation

פרק ג' – דוח בקביעת אסדרה ופרסומו

מטרת דוח בקביעת אסדרה

דוח בקביעת אסדרה (להלן – "דוח אסדרה", "הדוח") שנדרש לפרסם בהתאם לסעיף 34(א) לחוק, נועד לשקף את תהליכי האסדרה שבוצעו על ידי המאסדר בקביעת אסדרה ספציפית, במטרה להבטיח כי הם יבוצעו באופן המקדם אסדרה מיטבית. הדוח מסכם את תהליך האסדרה שבוצע בהתאם למתודולוגיה לקביעת אסדרה ומספק מידע על היבטים שונים לגבי אופן גיבוש האסדרה, ובכלל זה, אופן יישום מתודולוגיית האסדרה בפועל. יחידת האסדרה באגף הממונה אחראית לתהליכי האסדרה בתחום השיתוף בנתוני אשראי, וכן, לכתיבתו של דוח האסדרה ולהבאתו לאישור הממונה או לאישור הנגיד, כאשר דבר האסדרה בתחום סמכותו, טרם פרסומו לציבור.

סוגי אסדרה המחייבים פרסום דוח אסדרה ונסיבות הפטורות מפרסומו

28. דוח אסדרה יפורסם לגבי אסדרה חדשה או לגבי תיקון מהותי של אסדרה קיימת אשר נקבעו באמצעות הוראה מההוראות המפורטות בסעיפים 6-8 לעיל, ולמעט, אם מדובר בתיקון טכני או תיקון זניח בהוראה קיימת, בכפוף לאישור המחלקה המשפטית והממונה.
29. בחוק נקבעו נסיבות הפטורות מהחובה לפרסם דוח אסדרה. במקרים אלה, יפורסם "מסמך הנמקת אסדרה" בהתאם לנספח ב' (להלן – "מסמך הנמקה") שיכלול מידע תמציתי על האסדרה המוצעת ואת הנימוקים לאי-פרסום הדוח, כנדרש בחוק.
- בהקשר זה יש לציין כי אסדרה בעניין דיווח למאגר שנקבעה לפי סעיף 19(ז) לחוק נתוני אשראי, נכללת בנסיבות הפטורות מהחובה לפרסם דוח אסדרה, מאחר שחל עליה החריג שנקבע בסעיף 34(ג)(2) לחוק לעניין השפעות צפויות שאינן משמעותיות, וזאת מאחר שעצם חובת הדיווח ופרטי המידע שיש לדווח נקבעו בחוק נתוני אשראי ובתקנות נתוני אשראי, התשע"ח-2017. במקרה של אסדרה כאמור, יפורסם מסמך הנמקה.

מידת הפירוט של דוח האסדרה

- כאמור, דוח האסדרה נועד לשקף באופן תמציתי את האסדרה ואת התהליך לקביעתה. להלן הגורמים העיקריים המשפיעים על עומקו של תהליך האסדרה ובהתאם על היקף דוח האסדרה:
30. **מהותיות האסדרה והיקף השינוי עבור הגופים השונים שעליהם חלה האסדרה** – ככל שהאסדרה קובעת שינוי יסודי או מהותי יותר ביחס למצב הנוכחי לפיו פועלים הגופים המאוסדרים, הליך האסדרה יהיה מעמיק יותר, ובהתאם לכך הדוח ישקף מידע רחב יותר ביחס להשפעות האסדרה;
 31. **מספר ומגוון הגופים המושפעים מהאסדרה** – ככל שמספר הגופים או סוגי הגופים המושפעים מהאסדרה רחב יותר, הדוח יהיה מפורט יותר;
 32. **השפעת השינוי האסדרתי על הלקוחות** – ככל שההשפעה על הלקוחות גדולה יותר, ושיעור הלקוחות המושפעים ממנה גדול יותר, הדוח יהיה מפורט יותר;
 33. **הנטל הרגולטורי הנגזר מציות לאסדרה** – ככל שהעלות הכרוכה ביישום האסדרה גבוהה יותר, כך הליך האסדרה יהיה רחב ומקיף יותר, ובהתאם לכך, המידע שיימסר לגביו בדוח יהיה מפורט יותר. בהקשר לכך, עלות האסדרה תכלול הערכה איכותנית של המשאבים הנדרשים ליישומה, ככל שהדבר אפשרי, כגון: הוספת תהליכי העבודה, שינויים מהותיים/לא מהותיים במערכות התפעוליות, השפעות על תחומי פעילות נוספים ועוד (הערכה של עלויות כספיות תינתן רק במקרים חריגים בהם הדבר אפשרי).

נושאים שיפורטו בדוח האסדרה

- להלן פרטים על סוגי המידע שייכללו בדוח האסדרה (בנספח א' – מבנה כללי לדוח אסדרה), ככל שמידע זה יהיה רלוונטי לאסדרה ספציפית הנקבעת:
34. **מידע על מהות האסדרה** – שם האסדרה, הגורם המפרסם, סוג האסדרה, סטטוס אסדרה (טייטה או סופי), קישור לפרסום הדוח במרשתת;
35. **מידע כללי** – מקור הסמכות לקביעת האסדרה, תחולתה על גופים שונים, מטרתה ומועד יישומה המתוכנן;
36. **עיקרי האסדרה** – תיאור מצב קיים, הגדרת הפער או הבעיה והשלכותיהם, המטרות בקביעת האסדרה ויעדיה, מיפוי בעלי העניין הרלוונטיים, התייחסות לאסדרה דומה, ככל שרלוונטי;
37. **חלופות מרכזיות** – יוצגו חלופות מרכזיות שנבחנו, ככל שרלוונטי, יתרונות וחסרונות בהן, לרבות, הערכה איכותנית למשאבים נדרשים וזמן התארגנות משוער;
38. **השפעות צפויות** – השפעות צפויות (ישירות ועקיפות) של האסדרה במישורי בחינה שונים, ככל שהם רלוונטיים לאסדרה מוצעת;
39. **שיתוף הציבור** – תיאור אופן שיתוף הציבור, בכלל זה: מועד עריכת הדיון על טיוטת האסדרה בוועדה המייעצת לממונה; מועד פרסום טיוטת האסדרה להערות הציבור ומשך התקופה למתן הערות; מידע לגבי הגורמים שהעירו על הטיוטה. בהתאם לשיקול דעת ולנסיבות העניין, הדוח עשוי לכלול תמצית של ההערות המהותיות שהתקבלו והתייחסות בנק ישראל לגביהן;
40. **אחר** – ככל שיעלה צורך בפירוט בעניינים נוספים, אשר רלוונטיים לאסדרה, הם יוצגו בדוח.

מועדי פרסום דוח האסדרה

- להלן מועדי פרסום דוח האסדרה (או מסמך הנמקת אסדרה) בהתאם לסוג האסדרה המוצעת:
41. באסדרה הנתונה לסמכות הנגיד או הממונה – הדוח יפורסם עם פרסום האסדרה הסופית;
42. באסדרה שלצורך קביעתה נדרשת הסכמה של שר האוצר או שר המשפטים או שנדרש להתייעץ עם מי מהם (ללא צורך בהבאתה בפני ועדה מוועדות הכנסת) – הדוח יפורסם עם פרסום האסדרה הסופית, על מנת שהאסדרה והדוח שיפורסמו לציבור, יתנו ביטוי לעמדתם בנושא;
43. באסדרה שלצורך קביעתה נדרש להביאה בפני ועדה מוועדות הכנסת – הדוח יפורסם במועד הבאתן לכנסת, כנדרש בסעיף 34 (א) לחוק עקרונות האסדרה.
- הנגיד או הממונה, לפי העניין, רשאים לקבוע מועדי פרסום מוקדמים יותר מהאמור לעיל (במקרה של הקדמת הפרסום, לא יפורסם דוח אסדרה נוסף עם פרסום האסדרה הסופית).

פרק ד' - היבטים נוספים של חוק עקרונות האסדרה

בקורות בתהליך דוח קביעת אסדרה

תהליכי האסדרה בתחום השיתוף בנתוני אשראי כוללים בקורות פנימיות, בין השאר, הם נעשים בליווי צמוד של המחלקה המשפטית וכן נתונים לביקורת של הביקורת הפנימית של בנק ישראל.

בחינה תקופתית של אסדרה

החל מ-1 בינואר 2024 נדרש לקבוע בכל אסדרה חדשה הוראה לעניין בחינה תקופתית שלה. הבחינה נועדה להשיב על השאלות האם ובאיזו מידה הושגו יעדי האסדרה והאם האסדרה עדיין נדרשת. בתום הבחינה התקופתית יש לפרסם לציבור דוח בדבר ממצאי הבחינה. בחוק נקבעו כמה סייגים לדרישת הבחינה התקופתית (טעמי משאבים לא סבירים, השלכות לא רצויות, נסיבות מיוחדות שבשלהן אין הצדקה לבחינה או במקרה שמדובר בחוק).

תכנית אסדרה שנתית

הממונה על שיתוף בנתוני אשראי יפרסם תכנית אסדרה שנתית החל מסוף שנת 2023 באתר האינטרנט של מערכת נתוני אשראי.

נספח א' - מבנה כללי לדוח בקביעת אסדרה²

שם האסדרה:	תאריך:
גורם מפרסם: יחידת האסדרה באגף נתוני אשראי	
סוג אסדרה (כללים, צווים והוראות של הנגיד/הוראת ממונה ומכתב ממונה)	
סטטוס אסדרה (טיוטה/סופי)	
פרסום במרשתת: (לכלול קישור)	
דוח בקביעת אסדרה	
כללי	
א. מקור הסמכות לקביעת האסדרה - הפנייה להוראות החוק המתאימות	
ב. תחולה - הסעיף יפרט את סוגי הגופים עליהם האסדרה תחול	
ג. מטרה - מטרה עיקרית ותיאור תמציתי של האסדרה	
ד. מועד יישום מתוכנן לאסדרה - המועד המתוכנן ליישום האסדרה	
חלק 1 - הגדרת עיקרי האסדרה, מטרותיה, הטעמים והתועלת הצפויה מקביעתה	
א. תיאור המצב הקיים	
ב. הגדרת הקושי/הפער/הבעיה הקיימים, על מי הם משפיעים ובאיזה אופן (ישיר/עקיף וכו'), מהם הסיכונים או ההשפעות השליליות שהאסדרה נועדה למזער או למנוע	
ג. מטרות ויעדי האסדרה, והתועלת הצפויה מקביעתה (מה מבקשים להשיג)	
ד. מיפוי כלל בעלי העניין הרלוונטיים	
ה. התייחסות לאסדרה מקבילה או דומה, ככל שרלוונטי	
חלק 2 - חלופות מרכזיות ונימוקים לחלופה שנבחרה	
הצגת החלופות, תוך התייחסות לנושאים הבאים:	
1. הדרישות העיקריות מהגופים עליהם חלה האסדרה	
2. יתרונות וחסרונות	
3. משאבים וזמן התארגנות נדרשים	
החלופה המועדפת, אופן האסדרה והנימוקים לבחירתה	
חלק 3 - השפעות צפויות של האסדרה	
א. השפעות צפויות (ישירות ועקיפות) של האסדרה במישורים שונים	
חלק 4 - שיתוף הציבור	
מועד הדיון בוועדה המייעצת, מועד פרסום טיוטה להערות הציבור ותקופת ההערות, מידע לגבי הגופים שהעבירו הערות שנבחנו על ידי הממונה וכן, לפי שיקול דעת הממונה ובהתאם לנסיבות העניין, ייכלל פירוט של ההערות המהותיות ועמדת בנק ישראל לגביהן;	
חלק 5 - אחר	
א. נושאים נוספים רלוונטיים לאסדרה הספציפית (ככל שישנם)	
ב. מועד ודרך בחינת התקופתית של האסדרה	

² מדובר במתכונת כללית כך שעשויים לחול שינויים באופן ההצגה ובמידת הפירוט בכל סעיף.

נספח ב' – מבנה כללי למסמך הנמקת אסדרה

תאריך:	שם האסדרה:	מסמך הנמקת אסדרה
גורם מפרסם: יחידת האסדרה באגף נתוני אשראי		
סוג אסדרה: (כללים, צווים והוראות של הנגיד/הוראת ממונה ומכתב ממונה)		
סטטוס אסדרה (טיוטה/סופי)		
פרסום במרשתת: (לכלול קישור)		
א. מקור הסמכות לקביעת האסדרה - הסעיף יפנה להוראות החוק אשר מסמיכות את הממונה/הנגיד לקבוע את אותה אסדרה.		
ב. תחולה - הסעיף יפרט את סוגי הגופים עליהם האסדרה תחול		
ג. מטרת האסדרה ויעדיה		
ד. מועד יישום מתוכנן לאסדרה		
ה. נימוקים לאי פרסום דוח אסדרה		

* * *